

підприємства; розроблення системи моніторингу фінансової безпеки; визначення критичних значень індикаторів фінансової безпеки; •систематичний моніторинг рівня фінансової безпеки; розробка антикризових рішень, спрямованих на забезпечення фінансової безпеки підприємства; узгодження процесу реалізації антикризових рішень щодо фінансової безпеки із завданнями та пріоритетами інших складових економічної безпеки; контроль за реалізацією рішень, їх оцінка та корегування.

Таким чином, реалізація антикризового управління фінансовою безпекою підприємств сфери послуг повинна забезпечити більшу високу ефективність використання всіх наявних ресурсів.

1.Бланк И.А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И.А. Бланк. — К.: Ника-Центр, Эльга, 2004. — 784 с.

2.Кузенко Т.Б. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки / Т.Б. Кузенко // Актуальні проблеми економіки. — 2009. — №1(91). — С. 98—103.

3.Реверчук Н.Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур : моногр. / Н.Й. Реверчук. — Львів : ЛБІНБУ, 2004. — 175 с.

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Матвійчук Н. М.

Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки, м. Луцьк

Сидорук С. В.

Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

З метою забезпечення екологічної безпеки держави необхідним є масштабне здійснення природоохоронних заходів, екологічних програм і ресурсозберігаючих проєктів, що потребує значного фінансування. Однак в Україні досі немає дієвого механізму фінансового забезпечення охорони довкілля.

Незважаючи на позитивну динаміку зростання сукупних витрат на ОНПС у 2014-2016 рр. (див. табл. 1), варто відмітити, що основними джерелами фінансування екологічної безпеки в Україні є власні кошти підприємств та організацій (67,9 %), за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів фінансується лише 6 % витрат і за рахунок інших джерел фінансування – 26,1 %. В структурі витрат на ОНПС найбільша частка належить поточним витратам (65 % у 2017 р.).

Таблиця 1

Витрати на ОНПС у 2014-2017 рр. [1]

	2014	2015	2016	2017
Сукупні витрати на ОНПС, млн. грн. у тому числі	21925,6	24591,1	32488,7	31492,0
капітальні інвестиції	7959,9	7675,6	13390,5	11025,5
поточні витрати	13965,7	16915,5	19098,2	20466,4
Частка сукупних витрат на ОНПС у ВВП, %	0,6	0,5	1,4	1,0
Видатки зведеного бюджету на ОНПС, млн. грн.	3481,7	5529,7	6255,4	7349,2
Частка видатків бюджету на ОНПС у загальному обсязі видатків бюджету, %	0,7	0,8	0,7	0,7

Крім того, дуже низькою є частка сукупних витрат на ОНПС у ВВП (0,5-1,4 %) та загальному обсязі видатків бюджету (0,7-0,8 %). Якщо у 2010 р. частка капітальних інвестицій на охорону довкілля, профінансованих за рахунок коштів Державного бюджету України, становила 8,7 %, то у 2014 р. вона знизилася до 0,5 %.

Все це свідчить про другорядну роль державного фінансування природоохоронних заходів в Україні, особливо капітальних видатків.

Упродовж останніх років спостерігається поступове скорочення інвестицій в очищення зворотних вод, захисту і реабілітації ґрунту, підземних і поверхневих вод, зростання інвестицій у поводження з відходами.

На жаль, в Україні відсутня Загальнодержавна програма використання та охорони земель. Економічне стимулювання заходів щодо охорони та використання земель і підвищення родючості ґрунтів землевласниками та землекористувачами також відсутнє. Незважаючи на незадовільний стан сільськогосподарських угідь, заходи щодо покращення якості земель не фінансуються належним чином, в той час як проблема зниження родючості ґрунтів потребує термінового вирішення. Натомість протиерозійні та ґрунтоохоронні заходи в Україні в останні роки майже не проводяться.

З державного бюджету не фінансуються витрати щодо ведення державного земельного кадастру, здійснення землеустрою та моніторингу земель. Повільними темпами проводяться роботи з консервації та рекультивативації земель [2, с. 123].

Крім того, варто відмітити відсутність прямого зв'язку між значним зростанням надходжень від плати за землю і фінансуванням заходів з охорони земель. Це підтверджує той факт, що плата за землю не виконує функцію фінансування заходів із охорони земель та підвищення родючості ґрунтів.

Отже, незважаючи на те, що на сучасному етапі обсяги капітальних інвестицій та поточних витрат на ОНПС зростають, інвестиційне забезпечення охорони навколишнього середовища в Україні перебуває на низькому рівні, обсяги природоохоронних інвестицій є недостатніми.

1. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2015 році. – К.: Міністерство екології та природних ресурсів України, ФОП Грінь Д.С. – 2017. – 308 с.

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА*

д.е.н., проф. **Прокопенко Ольга**

Академія техніко-гуманітарна в м. Бельсько-Бяла
Міжнародний гуманітарний університет в м. Одеса

к.е.н., доц. **Омельяненко Віталій**

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка
Лукашук Ірина, Київський національний університет технологій і дизайну
Корнатовські Роберт, Сумський державний університет

Визначимо основні напрямки його забезпечення економічної безпеки ТОВ «Ферті», проаналізувавши основні проблеми його діяльності.

Економічний аналіз ліквідності і стану позичених коштів дозволяє зробити висновок про те, що ТОВ «Ферті» не вдається до використання платних позичених коштів – кредитів.

Оскільки підприємство має невеликий асортимент товарів, тому у нього не має можливості швидкого маневру, воно не в стані моментально переорієнтуватися на продаж нової продукції. Для безперерійного функціонування виробництва на ТОВ «Ферті» необхідно добре налагодити матеріально-технічне забезпечення.

Наявний на ТОВ «Ферті» трудовий та виробничий потенціал, висока якість продукції, експортні можливості в умовах раціонального залучення та використання фінансових ресурсів, при наявності вдало розробленої програми фінансового оздоровлення, забезпечать покращення фінансового